

Status

Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten

9 december 2025

Eindtermijn

n.v.t.

Onderwerp

Regioadvies VAWOZ Zuid-Holland

Advies

1. Vast te stellen het regioadvies VAWOZ Zuid-Holland.
2. Vast te stellen de brief Provinciale Staten over het regioadvies VAWOZ Zuid-Holland.
3. Vast te stellen de brief ter aanbieding van het regioadvies aan de minister van KGG.
4. Vast te stellen de publiekssamenvatting over het regioadvies VAWOZ Zuid-Holland.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies.

Bijlagen

- GS brief aan minister KGG VAWOZ Zuid-Holland
- GS brief aan PS Regioadvies VAWOZ Zuid-Holland
- Regioadvies VAWOZ Zuid-Holland 2031-2040

1 Toelichting voor het College

Context en aanleiding

Het ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG) heeft de regio Zuid-Holland verzocht om een regioadvies op te stellen over de voorkeurslocaties voor aanlanding van wind op zee, tracés en zoekgebieden voor converterstations en aanlanding van waterstof. Dit advies maakt deel uit van het landelijke programma VAWOZ (Verbindingen Aanlanding Wind Op Zee) dat onder leiding van KGG werkt aan het inpassen van de elektriciteit die wordt opgewekt door windparken op zee in het Nederlandse hoogspanningsnet.

Naast het Zuid-Hollandse regioadvies maakt ook het Noord-Brabantse regioadvies deel uit van het landelijke VAWOZ-proces. Voor tracés die (deels) over Zuid-Hollands grondgebied lopen hebben wij in oktober 2024 al een zienswijze afgegeven in het kader van het project Nederwiek 3. Dit advies is onveranderd gebleven in het huidige regioadvies.

Waarom VAWOZ?

Nederland zet sterk in op windenergie op zee als pijler van de energietransitie. De opgewekte elektriciteit moet 'het net op' en daarvoor zijn aanlandingspunten en converterstations op land nodig. Zuid-Holland speelt hierin een cruciale rol vanwege de ligging en infrastructuur maar kent ook grote ruimtedruk en diverse regionale belangen.

Het regioadvies

Het regioadvies geeft richting aan de keuzes die het ministerie moet maken en borgt dat regionale belangen worden meegewogen. Het inbrengen van dit stuk ter vaststelling is bedoeld om gezamenlijk te bevestigen dat het regioadvies in deze vorm wordt aangeboden aan de minister op 19 december 2025

Wat wordt nu gevraagd?

Uw college wordt gevraagd het regioadvies vast te stellen

Kern van het advies

Voorkeursaanlandlocatie: Europoort met converterstation in zoekgebied C3 binnen het havenindustriële complex.

Argumentatie: Het industrieel karakter maakt inpassing mogelijk en biedt kansen op ruimte na 2035 door de transitie van het havencomplex. Het havengebied is bovendien een optimale bestemming voor groene elektriciteit van zee gezien de koppeling met waterstofproductie en verduurzaming van het havencluster.

Alternatieve aanlandlocatie: Simonshaven, met converterstation in zoekgebied C2 in het Botlekgebied.

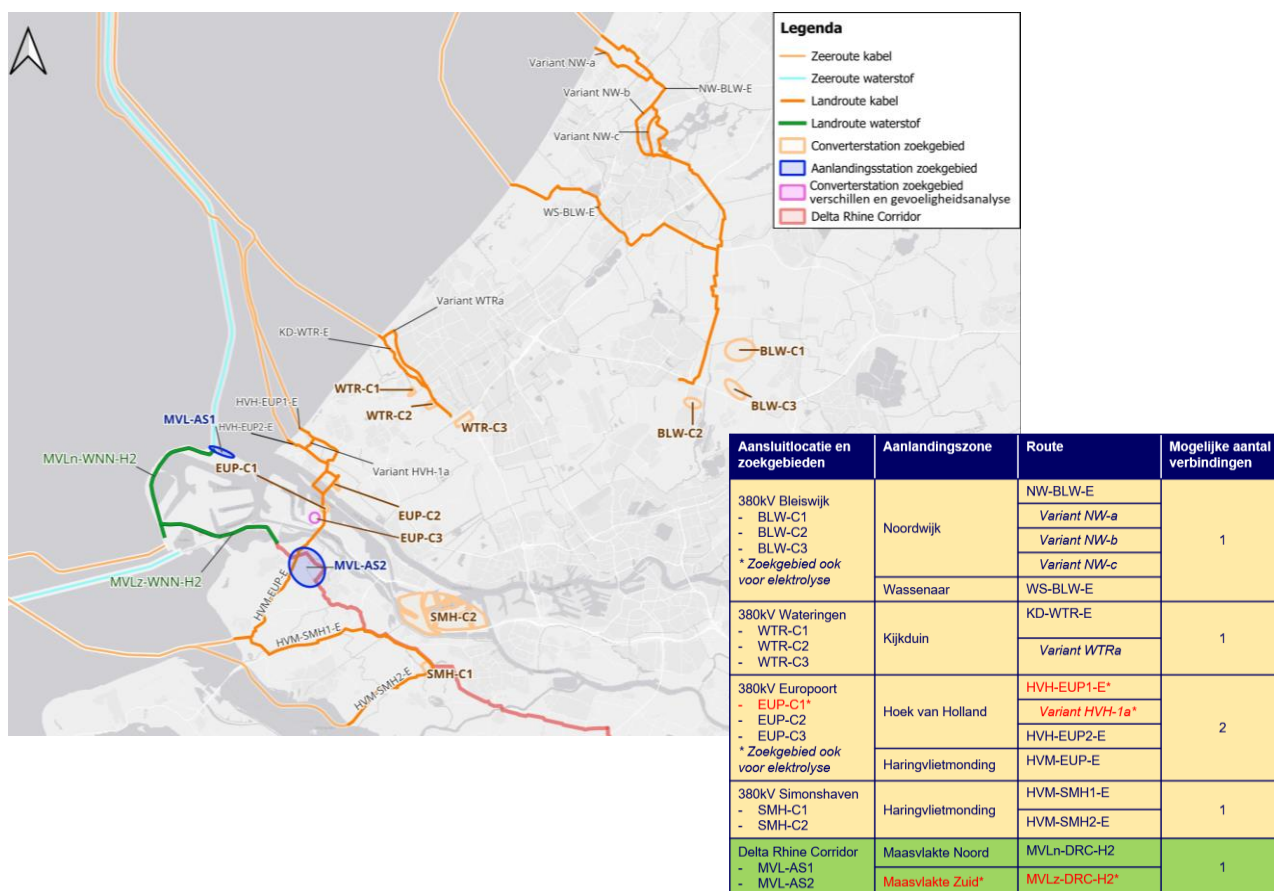
Argumentatie: Past bij het industriële karakter van Botlek en biedt mogelijkheden voor koppeling met circulaire economie. Randvoorwaarde is dat ruimte wordt gevonden in het Botlekgebied en dat effecten op natuur en landbouwgronden zoveel mogelijk worden beperkt.

Waarom andere locaties afvallen

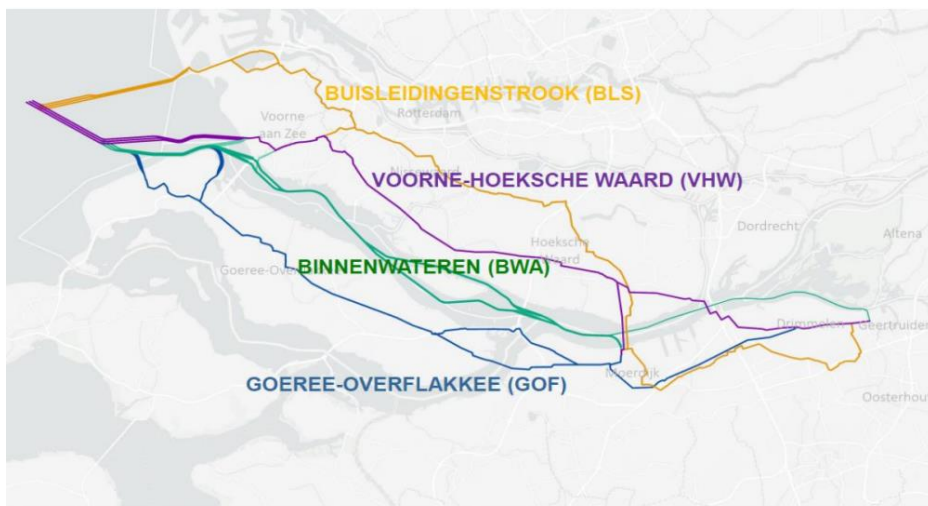
- Wateringen en Bleiswijk: Converterstations liggen in glastuinbouwgebieden of groene buffers. Realisatie vraagt transformatie van beschermde glastuinbouw en tast ruimtelijke kwaliteit aan. Dit is in strijd met uitgangspunten om open en groene gebieden te ontzien.
- Zoeklocatie C1 bij Europoort: Vervalt door komst van 380 kV-station.
- Zoeklocatie C2 bij Europoort: Onwenselijk vanwege geplande agrologistiek bedrijventerrein en risico op afwenteling van havenvoorzieningen op de omgeving.
- Zoeklocatie C1 bij Simonshaven: Ligt in open gebied en schaadt ruimtelijke kwaliteit.

Belangrijke overwegingen uit het regioadvies:

- Ruimte in Zuid-Holland is schaars; daarom concentreren we voorzieningen in bestaande industriële clusters en ontzien we open en groene gebieden.
- Converterstations buiten haven- of glastuinbouwgebieden hebben grote negatieve effecten op omgevingskwaliteit en zijn onwenselijk.
- Timing is cruciaal: vanaf 2035 neemt de beschikbare ruimte in het havengebied toe.
- Bij verdere uitwerking moeten mitigerende maatregelen voor natuur, bodem en landschap inclusief archeologie en cultuurhistorie worden meegenomen, evenals bundeling van kabeltracés om verstoring te beperken

Voor tracés die door Zuid-Holland lopen in het kader van aanlanding in Moerdijk (Noord-Brabant), sluiten wij aan bij het gezamenlijke regioadvies van Noord-Brabant. Dit betekent dat wij conform ons eerdere advies van oktober 2024 voorkeur geven aan het tracé door de Binnenwateren (BWA, variant A en B), onder de voorwaarde dat de afspraken uit het Alders-akkoord worden nagekomen en de bevaarbaarheid van het Slikgat gegarandeerd blijft. Het tracé door de Buisleidingenstrook (BLS, variant A) geldt als reëel alternatief. Andere tracéalternatieven over land zijn onbespreekbaar vanwege hun negatieve effecten op ruimtelijke functies, natuur en leefomgeving.

Financieel kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 3 - Schone energie voor iedereen
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

Dit regioadvies is een processtap in een procedure onder de Omgevingswet (rijkscoördinatieregeling en projectbesluiten). Bevoegd gezag voor die procedure is de minister van Klimaat en Groene Groei.

Met het vaststellen van het regioadvies VAWOZ Zuid-Holland wordt advies gegeven over de richting aan de ruimtelijke inpassingen van aanlandingen van wind op zee in Zuid-Holland voor de periode 2031-2040 door GS en 30 Zuid-Hollandse gemeenten en 5 waterschappen, die ook het regioadvies hebben laten vaststellen door het bevoegd orgaan binnen hun eigen gemeente. De bovengenoemde partijen en de provincie Zuid-Holland zullen dit Regioadvies 19 december 2025 aan de minister van KGG aanbieden. De minister zal dit Regioadvies meenemen in zijn verder besluitvorming hierover.

2 Voorafgaande besluitvorming

- Eind december 2021 rondde het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) de Verkenning aanlanding wind op zee (VAWOZ) 2030 af. Dit programma deed onderzoek naar de mogelijkheden om de energie uit de windenergiegebieden aan te sluiten op het landelijk hoogspanningsnet.
- Na de Verkenning Aanlanding Wind Op Zee 2030 is in de voorverkenning VAWOZ 2031-2040 samen met de omgeving onderzocht wat voor de periode 2031-2040 mogelijk geschikte locaties kunnen zijn voor het aan land brengen van windenergie van zee. Deze

voorverkenning was in 2022 klaar. De uitkomsten leest u in de eindrapportage voorverkenning VAWOZ 2031-2040. <https://www.rvo.nl/sites/default/files/2022-07/Eindrapportage-voorverkenning-14-juli-2022-VAWOZ-2031-2040.pdf>

- Van maart 2023 tot en met februari 2024 verkende Programma VAWOZ samen met regionale belanghebbenden kansrijke kabelroutes en aansluitlocaties door heel Nederland.
- De resultaten hiervan staan in het onderzoeksplan: de concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept-NRD). Dit onderzoeksplan lag ter inzage van 23 februari 2024 tot en met 4 april 2024. Iedereen kon een reactie indienen op het plan. Er kwamen 2273 reacties binnen.
- Reactie op concept NRD (99471827_9877509_Zienswijze_Provincie_Zuid-Holland_c-NRD_programma_VAWOZ_2031- 2040.docx)
- 15 oktober 2024 gezamenlijk regioadvies project Net op Zee Nederwiek 3 door Zuid-Holland en Noord-Brabant
- Op 31 oktober 2024 is het definitieve onderzoeksplan gepubliceerd, inclusief een Nota van Antwoord met daarin gebundelde antwoorden op de reacties. Het onderzoek heet officieel de Integrale Effectanalyse. Hierin onderzoekt VAWOZ routes en aanlandlocaties.
- Op verzoek van het ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG) is een regioadvies opgesteld over de aanlanding van wind op zee in Zuid-Holland (bijlage).
- In het Bestuurlijk Overleg VAWOZ Zuid-Holland op 04-11-2025 hebben alle portefeuillehouders ingestemd met het regioadvies.
- Besluitvorming in de colleges van betrokkenen vindt plaats op 09-12-2025

3 Proces

Het ministerie van KGG heeft in de afgelopen twee jaar op basis van een integrale effectenanalyse en milieueffectrapportage kansrijke aanlandlocaties, tracés en zoekgebieden voor converterstations gedefinieerd voor de aanlanding van wind op zee in Zuid-Holland. Vanaf het begin zijn de provincie en de regio actief betrokken geweest bij het VAWOZ-proces. Zo hebben wij op 4 april 2024 gereageerd op de concept-NRD en in vier werksessies onze belangen, voorkeuren en randvoorwaarden ingebracht. Dit heeft geleid tot het regioadvies dat nu ter vaststelling ligt bij de colleges van alle partners. Met deze vaststelling bevestigen de partijen de afspraken die in het proces met gemeenten en waterschappen zijn gemaakt. Na vaststelling wordt het advies op 19 december 2025 verzonden aan de minister van Klimaat en Groene Groei en ontvangen Provinciale Staten een informatieve brief.

4 Participatie en rolneming

Gemeenten, waterschappen en provincie hebben onder leiding van de provincie samengewerkt aan de totstandkoming van het regioadvies in vier werksessies. In deze sessies zijn uitgangspunten, voorkeuren en randvoorwaarden gezamenlijk afgestemd. Bestuurlijk is er door middel van sturing en afstemming richting gegeven aan dit proces. De bredere omgeving (bewoners, bedrijven) zijn niet betrokken. Dit is wel gebeurd in de voorbereiding van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) in maart 2023 en wordt verder opgepakt in de projectfase, waarin participatie van de omgeving een volwaardige plek krijgt.

Communicatiestrategie

Na vaststelling door GS wordt het regioadvies aangeboden aan de minister van Klimaat en Groene Groei. Gemeenten en waterschappen worden geïnformeerd over de vaststelling en de

vervolgstappen zodat zij tijdig kunnen anticiperen op hun eigen rol in het vervolgproces. Provinciale Staten ontvangen een informatieve brief waarin het advies, het proces en de vervolgstappen worden toegelicht; deze brief bevat geen besluitvormingsvraag.